

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Dvořáka a soudců Mgr. Ondřeje Bartoše a Mgr. et Mgr. Jaroslava Vávry ve věci

žalobkyně: **N. T. D.**
zastoupená advokátem Mgr. Markem Sedlákem
sídlem Milady Horákové 13, 602 00 Brno

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, IČ 00007064
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 31. 5. 2022, č. j. MV-82808-4/So-2022,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Ministerstvo vnitra (dále jen „*ministerstvo*“) rozhodnutím ze dne 2. 3. 2022, č. j. OAM-121739-29/MC-2017 (dále jen „*prvostupňové rozhodnutí*“), zamítlo podle § 87p odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, v rozhodném znění

(dále jen „zákon o pobytu cizinců“), žádost žalobkyně o prodloužení doby platnosti pobytové karty rodinného příslušníka občana EU, neboť byl shledán důvod pro ukončení přechodného pobytu na území ČR, uvedený v § 87f odst. 3 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Zároveň žalobkyni stanovilo lhůtu 60 dnů od právní moci rozhodnutí k vycestování z území ČR.

2. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, které bylo rozhodnutím žalované uvedeným v záhlaví tohoto rozsudku zamítnuto a prvostupňové rozhodnutí potvrzeno.

II. Žaloba

3. Žalobkyně napadla rozhodnutí žalované včasnou žalobou podanou podle ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v rozhodném znění (dále jen „s.ř.s.“). Navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil, věc vrátil žalované k dalšímu řízení a přiznal žalobkyni právo na náhradu nákladů řízení.
4. Žalobkyně v žalobě namítla, že napadené rozhodnutí představuje nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života jejího i její desetileté dcery H. A. B., občanky ČR. Žalovaná se však důsledky napadeného rozhodnutí pro dceru žalobkyně nezabývala.
5. Dále žalobkyně uvedla, že vzhledem k věku dcery, době, která uplynula od určení otcovství a vzhledem k tomu, že na území ČR dcera prožila celý život a chodí zde do třetí třídy základní školy, měly správní orgány postupovat v souladu s názory Nejvyššího správního soudu, které vyjádřil ve věci sp. zn. 6 Azs 157/2016. Dcera žalobkyně je odkázána na péči a výživu výlučně žalobkyně, v případě neprodloužení pobytu na území ČR proto bude muset žalobkyně svou dceru vzít s sebou do Vietnamu. Dcera žalobkyně přitom neovládá řádně vietnamský jazyk a nemůže tak navázat na školní docházku, kterou doposud absolvovala v českém jazyce. Protože je dcera žalobkyně občankou EU, zasahuje napadené rozhodnutí do práva dcery jako občanky EU pobývat na území členských států. Napadené rozhodnutí je dle žalobkyně rovněž v rozporu s čl. 14 odst. 4 Listiny základních práv a svobod a s čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte.

III. Vyjádření žalované

6. Žalovaná ve vyjádření k žalobě setrvala na závěrech obsažených v odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhla, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
7. Dále žalovaná uvedla, že se dostatečně vypořádala s posouzením přiměřenosti dopadů napadeného rozhodnutí do života žalobkyně. Napadené rozhodnutí není nepřiměřené, když žalobkyně může pobyt na území ČR realizovat na základě jiného pobytového oprávnění. Žalobkyně porušila právní předpisy ČR tím, že se dopustila obcházení zákona, kdy na základě účelově určeného otcovství získala její dcera trvalý pobyt a ona sama pak přechodný. Žalobkyně si musela být vědoma toho, že důsledky jejího jednání ohrožují její pobyt na území ČR.
8. Dále pak žalovaná uvedla, že žalobkyně může realizovat svůj rodinný život rovněž v zemi původu. K tomu odkázala na rozsudek Městského soudu v Praze ve věci sp. zn. 4 Az 30/2018.

IV. Replika žalobkyně

9. Žalobkyně ve své replice k vyjádření žalované poukázala na to, že její dcera nemá trvalý pobyt nebo jiné pobytové oprávnění, ale je občankou ČR. Jako nezletilá občanka EU, závislá na žalobkyni, má zaručenou zvýšenou ochranu proti opatřením, která by ji nutila z důvodu závislosti na žalobkyni žít mimo území EU.
10. Dále žalobkyně uvedla, že se rozsudek Městského soudu v Praze ve věci sp. zn. 4 Az 30/2018 týká dospělé občanky Ukrajiny, situace žalobkyně je však jiná, protože s možností zůstat na území ČR je neoddělitelně spjata možnost, aby na území ČR zůstala její dcera, která má občanství ČR.

V. Posouzení věci soudem

11. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 s.ř.s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
12. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v rámci uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).
13. Žaloba není důvodná.
14. Podle § 87p odst. 2 věta první zákona o pobytu cizinců platí, že *ministerstvo dobu platnosti pobytové karty neprodlouží, shledá-li důvod pro ukončení přechodného pobytu na území podle § 87f.*
15. Podle § 87f odst. 3 písm. c) zákona o pobytu cizinců platí, že *ministerstvo dále ukončí rodinnému příslušníkovi občana Evropské unie přechodný pobyt na území, pokud se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství, za podmínky, že toto rozhodnutí bude přiměřené z hlediska jeho zásahu do soukromého nebo rodinného života rodinného příslušníka občana Evropské unie.*
16. Podle § 174a odst. 1 věta první zákona o pobytu cizinců platí, že *při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.*
17. Soud předně s ohledem na jednoznačnou strukturu napadeného rozhodnutí a s ohledem na podloženost a převážnou přesvědčivost závěrů žalované uvádí, že není smyslem soudního přezkumu podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto bude soud níže opakovaně odkazovat na odůvodnění napadeného rozhodnutí (viz např. rozsudky NSS ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012-47).
18. V projednávané věci je stěžejní otázkou, zda se žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí dostatečně vypořádala s posouzením přiměřenosti zásahu napadeným rozhodnutím do soukromého a rodinného života žalobkyně a zda je posouzení této otázky žalovanou věcně správné, když žalobkyně v žalobě nezpochybnila žádnou konkrétní relevantní námitkou závěry žalované o tom, že se žalobkyně dopustila obcházení zákona o pobytu cizinců s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území ve smyslu § 87f

odst. 3 písm. c) zákona o pobytu cizinců, resp. připustila, že k takovému obcházení zákona z její strany došlo.

19. K jednotlivým žalobním bodům soud uvádí následující.

V.a. Požadavky na odůvodnění přiměřenosti rozhodnutí

20. Správní orgány jsou povinny v rámci posouzení rozsahu, v jakém by byl soukromý nebo rodinný život cizince narušen, vzít v úvahu vliv na ekonomický, osobní a rodinný život cizince, včetně vlivu na ostatní rodinné příslušníky, kteří by jinak měli právo zůstat v ČR na základě samostatného pobytového oprávnění (srov. rozsudek NSS ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012-39, bod 26). Nevznikne-li však cizinci v důsledku napadeného rozhodnutí okamžitá povinnost vycestovat a není-li posouzení zásahu do soukromého a rodinného života dítěte cizince výslovně vypořádáno, postačí, pokud z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že důvody, které by zakládaly nepřiměřenost rozhodnutí z hlediska vlivu na cizince a ostatní členy jeho rodiny, nebyly shledány, neboť účelem soudního přezkumu není rušit správní rozhodnutí jen proto, aby do nich přibylo několik vět o tom, že žádné důvody, které by zakládaly nepřiměřenost rozhodnutí, a to ani z hlediska vlivu na ostatní členy rodiny cizince, nebyly shledány, pokud to z odůvodnění rozhodnutí jasně vyplývá (srov. rozsudek NSS ze dne 9. 5. 2018, č. j. 9 Azs 30/2018-45, bod 45).
21. Tvzení žalobkyně ohledně absence jiné osoby než žalobkyně, která by o dceru na území ČR mohla pečovat, zůstala nedoložena. Ze správního spisu ani vyjádření žalované k žalobě se však nepodává, že by připadala v úvahu jiná osoba než žalobkyně. Protože je nezbytné chránit zájmy nezletilého dítěte, které je zároveň občanem ČR, vychází soud z toho, že jedinou pečující osobou je žalobkyně. Obdobnou věcí se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 27. 10. 2021, č. j. 8 Azs 303/2019-49, kde se sice jednalo o řízení o ukončení přechodného pobytu, nicméně jeho závěry, na které soud v tomto rozsudku odkazuje, jsou plně aplikovatelné i na nyní projednávanou věc. Jak v případě Nejvyšším správním soudem posuzované věci, tak v případě nyní projednávané věci, bylo aplikováno totéž ust. § 87f odst. 3 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Přitom zákonným důsledkem zamítnutí žádosti o prodloužení doby platnosti pobytové karty je to, že dnem nabytí právní moci takového rozhodnutí je přechodný pobyt žadatele ukončen (srov. § 87p odst. 2 věta druhá zákona o pobytu cizinců).
22. Soud na základě rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2021, č. j. 8 Azs 303/2019-49, konstatuje, že prvostupňovým rozhodnutím stanovená lhůta 60 dnů k vycestování je lhůtou, v níž je žalobkyně povinna dostavit se na pracoviště ministerstva za účelem udělení výjezdního příkazu [srov. § 50 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců]. Výjezdní příkaz opravňuje cizince k přechodnému pobytu na území po dobu, která je nezbytná k provedení neodkladných úkonů, a k vycestování z území, při ukončení pobytu občanu EU nebo jeho rodinnému příslušníkovi se stanoví doba pobytu na výjezdní příkaz minimálně na 1 měsíc (srov. § 50 odst. 3 a odst. 5 zákona o pobytu cizinců). Nemůže-li cizinec vycestovat, má dle § 50 odst. 3 zákona o pobytu cizinců právo požádat v době platnosti výjezdního příkazu o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ochrany na území nebo o vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území, mj. tedy požádat o vízum z důvodu dle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, spočívajícího v tom, že mu ve vycestování z území brání překážka na jeho vůli nezávislá. Tato překážka pak trvá po dobu, kdy je nezletilé dítě odkázáno na výchovu a péči ze strany cizince.

Ze samotného rozhodnutí o zamítnutí žádosti o prodloužení doby platnosti pobytové karty ani ze samotného následného udělení výjezdního příkazu tak definitivně nevyplývá nucené vycestování žalobkyně.

23. Žalovaná se zabývala přiměřeností zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně na str. 8 až 9 napadeného rozhodnutí a ztotožnila se se závěry obsaženými v prvostupňovém rozhodnutí. Správní orgán I. stupně se pak přiměřeností zásahu zabýval na str. 5 až 7 prvostupňového rozhodnutí, kde zdůraznil závažnost obcházení zákona, kterého se na území ČR žalobkyně dopustila. Uvedl, že žalobkyně se může pokusit získat jiné pobytové oprávnění na území ČR nebo vycestovat se svou dcerou, která je sice občankou ČR, ale je zcela běžné, že nezletilé děti následují své rodiče. Poukázal také na patrnou absenci překážek, které by žalobkyni bránily začlenit se do společnosti ve své domovské zemi a absenci významných majetkových vazeb žalobkyně na území ČR. Konstatoval také, že rozhodnutí o ukončení povolení k přechodnému pobytu nelze považovat za nepřiměřené s ohledem na jeho dopad na žalobkyni a její dceru.
24. Protože z napadeného rozhodnutí nevyplývá nucené vycestování žalobkyně, tedy ani okamžitá povinnost vycestovat, je třeba dospět k závěru, že se žalovaná dostatečně zabývala přiměřeností zásahu napadeným rozhodnutím do soukromého a rodinného života žalobkyně, když z odůvodnění napadeného rozhodnutí a prvostupňového rozhodnutí vyplývá, že důvody, které by zakládaly nepřiměřenost rozhodnutí z hlediska vlivu na žalobkyni a její dceru, nebyly shledány. Správní orgány přitom zohlednily většinu kritérií, demonstrativně vyjmenovaných v § 174a odst. 1 věta první zákona o pobytu cizinců.

V.b. Posouzení přiměřenosti napadeného rozhodnutí

25. Žalobkyně podtrhuje své závěry o nepřiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně, resp. její dcery, rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2016, č. j. 6 Azs 157/2016-32, konkrétně jeho body 17 až 20. V případě posuzovaném Nejvyšším správním soudem se jednalo o situaci, kdy žalobci jako žadateli o vydání povolení k přechodnému pobytu byla jeho žádost zamítnuta z důvodu, že se měl dopustit obcházení zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu. Je třeba podotknout, že v citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že žalobci nebylo takové obcházení zákona ve správním řízení prokázáno a zároveň žalovanou nebyla vůbec posouzena přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života žalobce. Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud zrušil rozhodnutí krajského soudu i rozhodnutí žalované a vrátil žalované věc k dalšímu řízení. V souvislosti s tím Nejvyšší správní soud v žalobkyní odkazovaných bodech citovaného rozsudku zdůraznil, z jakých důvodů musí být žadateli o vydání povolení k přechodnému pobytu obcházení zákona spolehlivě prokázáno a z jakých důvodů byly správní orgány povinny rovněž v tomto případě posoudit přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života žadatele a osoby, od které se žádost o pobytový titul odvozuje. Nejvyšší správní soud však v citovaném rozsudku neposuzoval, zda rozhodnutí žalované je nebo není nepřiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života žalobce, resp. jeho dítěte, neboť posouzení této otázky bylo přenecháno správním orgánům v dalším řízení. Již s ohledem na to nelze na základě tohoto žalobkyní odkazovaného rozsudku učinit závěr, že zásah do soukromého a rodinného života žalobkyně a její dcery je nepřiměřený.

26. K bodu 17 žalobkyní odkazovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2016, č. j. 6 Azs 157/2016-32, je třeba uvést, že ačkoli je nezletilý, který nabyt občanství ČR v důsledku obcházení zákona ze strany jeho rodiče vedeného s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území, občanem ČR bez ohledu na takové účelové jednání, neznamená to bez dalšího, že tato skutečnost bude sama o sobě rozhodná pro kladné posouzení žádosti cizince (jako rodinného příslušníka tohoto nezletilého) o udělení pobytového oprávnění (srov. rozsudek NSS ze dne 9. 5. 2018, č. j. 9 Azs 30/2018-45, bod 38).
27. Pokud by žalobkyně byla nucena území ČR opustit, byla by nucena zvolit jednu ze dvou alternativ. Buď na území ČR svou dceru ponechat, kdy poté bude dcera od žalobkyně odloučena, což je v rozporu s nejlepším zájmem dítěte dle čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte. Nebo vzít svou dcerou s sebou, čímž bude dcera žalobkyně jako občanka ČR v rozporu s čl. 14 odst. 4 věty druhé Listiny základních práv a svobod nucena k opuštění své vlasti, což by také bylo v rozporu s čl. 20 Smlouvy o fungování Evropské unie, podle něhož mají občané EU právo svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států. S ohledem na to nemůže být důsledkem ukončení pobytu žalobkyně na území ČR její nucené vycestování z území ČR (srov. rozsudek NSS ze dne 23. 12. 2019, č. j. 10 Azs 301/2019-40). Tento důsledek však ze samotného rozhodnutí o zamítnutí žádosti o prodloužení doby platnosti pobytové karty ani ze samotného následného udělení výjezdního příkazu definitivně nevyplývá, jak bylo uvedeno výše.
28. Soud považuje za vhodné, obdobně, jak učinil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 10. 2021, č. j. 8 Azs 303/2019-49, bodě 21, korigovat závěry správních orgánů ohledně možnosti realizace soukromého a rodinného života žalobkyně a její dcery ve Vietnamu. Žalobkyně totiž nemůže být, jak bylo uvedeno výše, nucena k vycestování z území ČR, resp. vycestování nemůže být nuceně realizováno, neboť by došlo k situaci, kdy by žalobkyně musela ponechat svou nezletilou dceru na území ČR, což by bylo v rozporu s jejím nejlepším zájmem nebo ji vzít s sebou, čímž by byl občan ČR nucen k opuštění své vlasti. Je na žalobkyni, zda využije možnosti požádat o vízum za účelem strpění na území ČR (anebo případně o jiný pobytový titul) anebo se rozhodne k vycestování společně se svou dcerou do země původu. K tomu pak nemůže být žalobkyně nucena.
29. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2021, č. j. 8 Azs 303/2019-49, bodu 16, vyplývá, že ze samotného rozhodnutí o zamítnutí žádosti o prodloužení doby platnosti pobytové karty ani ze samotného následného udělení výjezdního příkazu definitivně nevyplývá nucené vycestování žalobkyně, a tedy ani přímý zásah do práv žalobkyně a její dcery. Zároveň správní orgány v rámci správního řízení nezjistily jakékoli jiné skutečnosti, které by zakládaly nepřiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně, což také z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá. Soud takové skutečnosti z obsahu správního spisu a z obsahu žaloby rovněž nezjistil. Je třeba též uvést, že v projednávané věci se jednalo o řízení zahájené na žádost žalobkyně, takové řízení není ovládáno vyšetřovací zásadou, bylo proto především na žalobkyni, aby svou žádost řádně doložila a správním orgánům sdělila veškeré skutečnosti, vztahující se k její rodinné situaci, které by mohly odůvodnit nepřiměřenost zásahu do jejího soukromého a rodinného života (srov. rozsudek NSS ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 Azs 12/2015-38, bod 16).

30. I přes výše uvedenou korekci závěru správních orgánů ohledně možnosti realizace soukromého a rodinného života žalobkyně a její dcery ve Vietnamu tak odůvodnění napadeného rozhodnutí ve vztahu k otázce přiměřenosti dopadů do soukromého a rodinného života žalobkyně ob stojí a soud proto uzavírá, že napadené rozhodnutí nepředstavuje nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobkyně a její dcery.

VI. Závěr a náklady řízení

31. Soud ze všech vyložených důvodů shledal žalobu proti napadenému rozhodnutí zcela nedůvodnou, a proto ji zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.
32. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobkyně nebyla v řízení úspěšná a žalované náklady řízení podle obsahu spisu nevznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům řízení.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 31. srpen 2022

JUDr. Jan Dvořák v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Mgr. L. M.